

คำวินิจฉัยของ นายสุจิต บุญบงการ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๘/๒๕๕๕

วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายกฤษฎางค์ นุตจรัส) ในคดีหมายเลขแดงที่ ย. ๑๖๐๗/๒๕๕๐ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ข้อเท็จจริง

นายกฤษฎางค์ นุตจรัส ผู้ร้องเป็นจำเลยในคดีหมายเลขแดงที่ ย. ๑๖๐๗/๒๕๕๐ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โดยมีบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ นวชนกิจ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ คดีนี้ศาลได้มีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความแล้ว เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ต่อมาธนาคารไทยชนาการ จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นคำร้องเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ โดยอ้างว่าเป็นผู้รับโอนกิจการรายหนึ่งจากโจทก์ เนื่องจากกระทรวงการคลังมีประกาศ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ ให้รวมกิจการระหว่างธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) กับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยชนกิจ จำกัด (มหาชน) และบริษัทเงินทุนอีก ๑๒ แห่ง ซึ่งมีผลให้บรรดาสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมดของโจทก์โอนไปเป็นของธนาคารไทยชนาการ จำกัด (มหาชน) ด้วย ตามมาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๖๗ ฉ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

นายกฤษฎางค์ นุตจรัส ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ คัดค้านการขอสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ของธนาคารไทยชนาการ จำกัด (มหาชน) ว่า บทบัญญัติแห่งพระราชกำหนดทั้งสองฉบับดังกล่าวขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง เพราะเป็นการจำกัดเสรีภาพในเคหสถาน สิทธิในทรัพย์สินของบุคคล และเสรีภาพในการประกอบกิจการ หรือการประกอบอาชีพ โดยให้สิทธิผู้รับโอนกิจการเข้าดำเนินการใดๆ ในคดีความโดยสะดวกอันได้แก่ การนำพยานหลักฐานเอกสารใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ยื่นไว้แล้ว การถามค้านพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่สืบไปแล้ว มีสิทธิเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ทันที โดยไม่ต้องดำเนินการใดๆ ตามขั้นตอนของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เป็นการเอาเปรียบ

และลิดรอนสิทธิเสรีภาพของกลุ่มความฝ้ายอื่นอย่างชัดเจน นอกจากนั้นยังขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสอง เพราะเป็นกรณีมุ่งประสงค์จะใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งกรณีใดโดยเฉพาะ คือเป็นการตราขึ้นเพื่อใช้กับกรณีที่กระทรวงการคลังดำเนินการควมรวมกิจการของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๑๒ แห่ง เข้ากับบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ กรุงไทยธนกิจ จำกัด (มหาชน) และกับธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) มิได้ใช้กับกรณีอื่นๆ โดยทั่วไป และยังขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง เพราะทำให้บุคคลไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน กล่าวคือทำให้ผู้รับโอนกิจการได้เปรียบในการดำเนินคดีนี้ เนื่องจากสามารถเป็นคู่ความในคดีได้ทันที และยังสามารถถามค้ำนพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยาน เอกสารที่ได้สืบมาแล้ว

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ ว่า พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ต้องด้วย มาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ และยังมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงขอให้ศาลรื้อการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของผู้ร้องไปยังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อจำเลยโต้แย้งเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องที่ผู้ร้อง (ธนาคารไทยธนาคาร ฯ) ใช้อ้างอิงเพื่อขอเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนใจทักขัดต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ จำเลยต้องการให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย จึงส่งคำร้องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๓๘ สัตต ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๖๗ ฉ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ ฯ เป็นการให้ธนาคารพาณิชย์ หรือสถาบันการเงินที่ควมกันหรือที่รับโอนกิจการเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล และอาจนำพยานหลักฐานใหม่มาแสดงคัดค้านเอกสารที่ได้ยื่นไว้แล้ว

ถามพยานที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยานหลักฐานที่ได้สืบไปแล้วได้ และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษา บังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษานั้น

ส่วนมาตรา ๖๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ มีข้อความทำนองเดียวกับกับมาตรา ๓๘ สัตต ดังกล่าว เป็นแต่เพียงใช้บังคับกับบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัท เกรดดิฟองซิเออร์ ที่ควบกิจการเข้าด้วยกัน หรือกับสถาบันการเงินที่ควบกิจการหรือที่รับโอนกิจการของ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเกรดดิฟองซิเออร์

ดังนั้นในการสวมสิทธิเป็นคู่ความตามบทบัญญัติข้างต้น รวมทั้งการสวมสิทธิเป็นเจ้าของหนี้ ตามคำพิพากษา มิได้เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของลูกหนี้ มิได้มุ่งประสงค์จะใช้กับกรณีหนึ่งกรณีใด โดยเฉพาะ และมีได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และในกรณีที่โจทก์ที่เป็นผู้สวมสิทธิแทนโจทก์เดิม ให้อำนาจตามมาตรา ๓๘ สัตต หรือมาตรา ๖๗ ฉ ดังกล่าว คัดค้านเอกสารที่ยื่นไว้แล้ว คัดค้านพยาน ที่สืบมาแล้ว และคัดค้านพยาน หลักฐานที่สืบไปแล้ว ลูกหนี้หรือจำเลยยังมีสิทธิที่จะต่อสู้คดี ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่งได้ และถ้าเป็นกรณีของการบังคับคดี ก็มีสิทธิต่อสู้ตามกฎหมายว่าด้วยการบังคับคดีได้ จึงไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิแต่อย่างใด

จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๓๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และมาตรา ๖๗ ฉ แห่งพระราชบัญญัติ การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเกรดดิฟองซิเออร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกำหนด ฯ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง

นายสุจิต บุญบงการ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ